
Bekendtgørelser

Bekendtgørelse om arbejde med montering og nedrivning af isoleringsmaterialer indeholdende syntetiske mineralfibre

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1399 af 25. juni 2021 om arbejde med montering og nedrivning af isoleringsmaterialer indeholdende syntetiske mineralfibre med senere ændringer – ikke autoriseret sammenskrivning.

Bekendtgørelser

Version

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1399

Udgivelsesdato

25. juni 2021

SAMMENSKRIVNINGEN omfatter følgende bekendtgørelser

- 1339 af 25. juni 2021, som trådte i kraft den 1. juli 2021 - Retsinformation (<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/1399>)
- 1884 af 19. december 2023, som trådte i kraft den 1. februar 2023 - Retsinformation (<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2023/1884>)

I medfør af § 15 a, stk. 7, § 17, stk. 3, § 39, § 49, § 49 c, stk. 1, og § 84 i lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 2062 af 16. november 2021, som ændret ved lov nr. 1540 af 12. december 2023, fastsættes efter bemyndigelse:

Kapitel 1 Område og definitioner

§ 1. Bekendtgørelsen omfatter arbejde med montering og nedrivning af isoleringsmaterialer med indhold af syntetiske mineralfibre (mineraluld).

Stk. 2. Følgende bestemmelser gælder også for arbejde omfattet af § 2, stk. 2, i lov om arbejdsmiljø, og arbejde, der ikke udføres for en arbejdsgiver: §§ 4-7, 10, 12-15, 19, 20, 22, 26-28 og 30.

Stk. 3. §§ 8, 10, 20, 22 og 23 i denne bekendtgørelse gælder uanset § 3 i bekendtgørelse om foranstaltninger til forebyggelse af kræfttrisikoen ved arbejde med stoffer og materialer.

§ 2. Bekendtgørelsen indeholder supplerende regler til bekendtgørelse om arbejde med stoffer og materialer, bekendtgørelse om arbejdets udførelse, bekendtgørelse om brug af personlige værnemidler, bekendtgørelse om bygge- og anlægsarbejde, bekendtgørelse om grænseværdier for stoffer og materialer, bekendtgørelse om systematisk arbejdsmiljøarbejde og sundhed og bekendtgørelse om projekterendes og rådgiveres pligter m.v. efter lov om arbejdsmiljø.

§ 3. Mineraluld kategoriseres i denne bekendtgørelse som:

1. Gammel mineraluld: mineraluld, som opfylder kriterierne for klassificering som carc. 2 med faresætning H351 efter Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 af 16. december 2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger (CLP-forordningen), dog ikke hvis omfattet af note Q i bilag VI til CLP-forordningen.
2. Ny mineraluld: mineraluld, som ikke er omfattet af nr. 1.

Kapitel 2 Planlægning m.v.

§ 4. Den, der planlægger og udformer projekter, hvori mineraluld indgår, skal planlægge således, at der kan anvendes standardiserede materialer i så stort omfang, som det er rimeligt under hensyntagen til den tekniske udvikling.

§ 5. Når mineraluld vælges som isoleringsmateriale, skal projekterende og rådgivende følge reglerne omfattet af § 8 i bekendtgørelse om projekterendes og rådgiveres pligter m.v. efter lov om arbejdsmiljø.

§ 6. Den, der planlægger arbejde med mineraluld omfattet af § 25, skal planlægge således, at der så vidt muligt ikke foregår andet arbejde samtidigt, jf. §§ 26 og 27.

§ 7. Projekterende, rådgivende og arbejdsgivere skal i det omfang, de har indflydelse herpå, planlægge arbejdet på projekter, hvori arbejde med mineraluld indgår således, at mindst muligt arbejde forekommer over hovedhøjde og mest muligt før rum og

konstruktioner færdiggøres og tillukkes.

Kapitel 3 Arbejdspladsvurdering

§ 8. Reglerne om arbejdspladsvurdering i kapitel 3 i bekendtgørelse om arbejde med stoffer og materialer gælder tilsvarende for arbejde omfattet af denne bekendtgørelse, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Reglerne om arbejdspladsvurdering i kapitel 4 i bekendtgørelse om foranstaltninger til forebyggelse af kræfttrikoen ved arbejde med stoffer og materialer gælder for arbejde med gammel mineraluld omfattet af denne bekendtgørelse, bortset fra § 12 i samme bekendtgørelse. Arbejdspladsvurderingen skal ajourføres efter § 8 i bekendtgørelse om arbejde med stoffer og materialer.

Kapitel 4 Forebyggelsesprincipper

§ 9. I det omfang, det følger af arbejdspladsvurderingen efter § 8, skal påvirkning fra mineraluld fjernes eller begrænses mest muligt i forbindelse med arbejdets udførelse, jf. §§ 10-22:

1. ved at mineraluld fjernes, erstattes eller begrænses til det minimum, der er nødvendigt for arbejdet,
2. gennem indretning af arbejdsstedet,
3. ved brug af tekniske hjælpemidler,
4. ved at begrænse antallet af ansatte, som påvirkes eller risikerer at blive påvirket til et minimum,
5. gennem egnede arbejdsmetoder, herunder sikker håndtering, oplagring og transport på arbejdspladsen,
6. ved passende foranstaltninger med hensyn til personlig hygiejne,
7. ved passende rengøring af overflader eller
8. ved brug af egnede personlige værnemidler.

§ 10. Reglerne om substitution i kapitel 5 i bekendtgørelse om arbejde med stoffer og materialer gælder tilsvarende for arbejde omfattet af denne bekendtgørelse, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. For arbejde med gammel mineraluld omfattet af denne bekendtgørelse gælder reglerne om substitution i kapitel 3 i bekendtgørelse om foranstaltninger til forebyggelse af kræfttrikoen ved arbejde med stoffer og materialer.

Stk. 3. Hvis det er muligt at vælge mellem forskellig mineraluld, der opfylder de tekniske krav, skal der vælges produkter, der formindsker afgivelsen af støv og fibre på arbejdspladsen, fx ved at anvende produkter, der kræver mindst mulig tildannelse, samt

med imprægnering, forsegling og lignende.

Kapitel 5 Foranstaltninger

§ 11. Reglerne om særlige foranstaltninger i kapitel 6 i bekendtgørelse om arbejde med stoffer og materialer gælder tilsvarende for arbejde omfattet af denne bekendtgørelse.

Tilrettelæggelse af arbejdet m.v.

§ 12. Arbejdet skal tilrettelægges og udføres på en sådan måde, at det i videst muligt omfang sikres, at personer på arbejdspladsen ikke udsættes for eller kan blive udsat for støv fra mineraluld.

Stk. 2. Antallet af personer, der udsættes for eller kan blive udsat for støv fra mineraluld, skal begrænses til et minimum.

Stk. 3. Unødig påvirkning fra stoffer og materialer skal undgås, jf. § 16 i bekendtgørelse om arbejdets udførelse.

§ 13. Mineraluld skal oplagres, pakkes ud og i øvrigt håndteres på en sådan måde, at udvikling af støv fra produkterne undgås eller begrænses til et minimum.

§ 14. Der skal anvendes arbejdsmetoder og værktøj, der begrænser støvudviklingen mest muligt. Værktøj, der frembringer støv fra mineraluld, må kun undtagelsesvis anvendes.

Stk. 2. Anvendes hurtigtgående værktøj, skal dette være forsynet med effektiv mekanisk afsugning.

Indretning af arbejdsstedet

§ 15. Hvis arbejde med mineraluld udvikler støv eller anden luftforurening, skal dette så vidt muligt imødegås på udviklingsstedet eller fjernes, jf. § 31 i bekendtgørelse om bygge- og anlægsarbejde.

§ 16. I det omfang, det følger af arbejdspladsvurderingen, jf. § 8, at der er risiko for de ansattes sikkerhed eller sundhed ved montering og nedrivning af gammel mineraluld, må arbejdet kun udføres på arbejdspladser, som er effektivt adskilt fra andre arbejdspladser. Kun beskæftigede, hvis arbejde gør det nødvendigt, må have adgang til disse områder.

§ 17. I det omfang, det følger af arbejdspladsvurderingen, jf. § 8, at der er risiko for de ansattes sikkerhed eller sundhed, skal arbejdspladser og områder, hvor der arbejdes med eller er risiko for udsættelse af gammel mineraluld, være afgrænset og mærket med passende advarsels- og sikkerhedsskiltning, herunder med skilte om rygeforbud.

Foranstaltninger med hensyn til rengøring og personlig hygiejne

§ 18. De ansatte skal under arbejdet have adgang til håndvask eller lignende vaskemulighed.

§ 19. Arbejdspladsen skal holdes ren bl.a. ved, at spild og affald løbende skal lægges i egnede affaldsposer eller lignende.

Stk. 2. Indendørs rengøring skal ske ved mindst mulig støvafgivelse, og må ikke ske ved tørfejning.

§ 20. Arbejdsgiveren skal sørge for, at indholdet af beholdere og eventuelle risici kan identificeres.

Stk. 2. Affald, der indeholder gammel mineraluld, skal samles, opbevares og bortskaffes i egnede lukkede beholdere, eller hvor dette ikke er praktisk muligt på anden betryggende måde. Beholdere m.v. skal være mærket som angivet i bilag 3 i bekendtgørelse om foranstaltninger til forebyggelse af kræfttrikoen ved arbejde med stoffer og materialer.

Personlige værnemidler

§ 21. Hvis arbejdet ikke på anden måde kan planlægges, tilrettelægges og udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, må arbejdsgiveren kun lade arbejdet udføre, såfremt der anvendes personlige værnemidler.

§ 22. For arbejde med gammel mineraluld omfattet af denne bekendtgørelse gælder reglerne om personlige værnemidler i § 34, stk. 1-5, i bekendtgørelse om foranstaltninger til forebyggelse af kræfttrikoen ved arbejde med stoffer og materialer.

Kapitel 6 Oplæring og instruktion

§ 23. Som led i den oplæring og instruktion, der skal gives efter § 18 i bekendtgørelse om arbejdets udførelse, skal arbejdsgiveren sikre, at de ansatte, der arbejder med mineraluld, og ansatte, der i forbindelse med arbejdet kan blive udsat for mineraluld, modtager en effektiv og tilstrækkelig oplæring og instruktion, som baseres på arbejdspladsvurderingen, efter reglerne i kapitel 8 i bekendtgørelse om arbejde med stoffer og materialer, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. For arbejde med gammel mineraluld omfattet af denne bekendtgørelse gælder reglerne om oplæring og instruktion i kapitel 5 i bekendtgørelse om foranstaltninger til forebyggelse af kræfttrikoen ved arbejde med stoffer og materialer.

§ 24. Arbejdsgiveren skal sørge for, at de ansatte på arbejdsstedet har adgang til og er bekendt med brugsanvisning til mineraluld.

Kapitel 7 Særligt støvende arbejde

§ 25. Ved særligt støvende arbejde, fx ved nedrivning af gammelt isoleringsmateriale og isolering på vanskeligt tilgængelige steder, bl.a. skunkrum og andre snævre rum med dårlig ventilation, finder §§ 26-30 tillige anvendelse.

§ 26. Såfremt der er risiko for de beskæftigedes sikkerhed eller sundhed, må arbejde med gammel mineraluld kun udføres på arbejdspladser, som er effektivt adskilt fra andre arbejdspladser. Kun beskæftigede, hvis arbejde gør det nødvendigt, må have adgang til disse områder.

§ 27. Andre beskæftigede end de, der udfører isoleringsarbejde med ny mineraluld eller nødvendigt arbejde i forbindelse hermed, må ikke opholde sig så nær arbejdet, at de udsættes for risiko for sundhedsfarlig påvirkning, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Hvis arbejdet med ny mineraluld ikke uden urimelige merudgifter eller ulemper kan tilrettelægges som angivet i stk. 1, skal der benyttes egnede personlige værnemidler.

§ 28. Luftforureningen skal søges fjernet på det sted, hvor den opstår, normalt ved hjælp af mekanisk ventilation. Hvis det undtagelsesvis ikke er muligt at fjerne luftforureningen, skal der anvendes særligt støvafvisende arbejdstøj, hovedbeklædning samt egnet åndedrætsværn.

§ 29. De ansatte skal have adgang til omklædning og adskilt opbevaring af gangtøj og arbejdstøj samt brusebad med varmt vand.

Stk. 2. Stk. 1 anses for opfyldt, hvis:

1. de krævede faciliteter enten findes på arbejdsstedet, indrettet i egnede lokaler, som stilles til rådighed under arbejdet,
2. etableres på arbejdsstedet i skurvogne eller lignende, eller
3. findes til rådighed på et af arbejdsgiveren etableret samlingssted, udgangssted eller lignende, forudsat at dette er i passende nærhed af arbejdsstedet.

§ 30. Som supplement til rengøring, jf. § 19, skal støvudsættelsen på arbejdsstedet formindskes mest muligt, fx ved støvsugning, vandforstøvning eller lignende.

Kapitel 8 Arbejdsmedicinske undersøgelser

§ 31. Reglerne i kapitel 9 om arbejdsmedicinske undersøgelser i bekendtgørelse om stoffer og materialer gælder tilsvarende for denne bekendtgørelse.

Kapitel 9 Dispensation og klage

§ 32. Arbejdstilsynet kan i særlige tilfælde tillade afvigelser fra bestemmelserne i denne bekendtgørelse, når det skønnes rimeligt og fuldt forsvarligt.

§ 33. Arbejdstilsynets afgørelser efter denne bekendtgørelse kan påklages til Arbejds miljøklagenævnet efter § 81 i lov om arbejdsmiljø.

Kapitel 10 Straf

§ 34. Medmindre højere straf er forskyldt efter lov om arbejdsmiljø eller anden lovgivning straffes med bøde eller fængsel i indtil 2 år den, der:

1. Overtræder §§ 4-31.
2. Ikke efterkommer påbud, der er meddelt i henhold til bekendtgørelsen.
3. Tilsidesætter vilkår for tilladelse i henhold til bekendtgørelsen.

Stk. 2. For overtrædelse af §§ 4-31 kan der pålægges en arbejdsgiver bødeansvar, selv om overtrædelsen ikke kan tilregnes ham som forsætlig eller uagtsom. Det er en betingelse for bødeansvaret, at overtrædelsen kan tilregnes en eller flere til virksomheden knyttede personer eller virksomheden som sådan. For bødeansvaret fastsættes ingen forvandlingsstraf.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Kapitel 11 Ikrafttræden

§ 35. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. juli 2021.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 344 af 9. juni 1988 om arbejde med montering og nedrivning af isoleringsmaterialer indeholdende syntetiske mineralfibre ophæves.

Arbejdstilsynet, den 25. juni 2021

Sine Frederiksen / Gro Iversen